

Відгук
офіційного опонента доктора мистецтвознавства
професора Козаренка О.В. на докторську дисертацію
п. Ніколаєвської Юлії Вікторівни
“Музична комунікація як інтерпретативний феномен”
(на прикладі творчості XX - поч. XXI)
за спеціальністю 17.00.03 - Музичне мистецтво

Дослідження п. Ніколаєвської Ю. В. знаменує актуальний стан гуманітарного знання, вдало окресленого Дисертанткою як *proto* (на протипагу до *post*). Ця новітня протонаука знаменує і дивує водночас: понятійна сітка, в яку Дослідниця хоче вловити всевислизаючу Істину, стає все дрібнішою, а сам предмет мистецтвознавства – Творчість – майже повністю вивітряється, залишаючи після себе гнітюче відчуття Пустки – гномона, яке не здатне заступити найпрецезійніше розважання. Це відчуття переслідувало мене як при читанні дисертації, так і автореферату, де основні концепти викладені максимально лаконічно. Блискуче аналітичне мислення п.Ю.Ніколаєвської дозволило створити захоплюючий органон, здатний осмислити Комунікацію як Інтерпретацію, і продовжити соціонічний ряд ще одним типом Людини – *Homo Interpretatus*. Когнітивістика як втілення “тямущої” методології (за вдалим окресленням дисертантки) беззастережно домінує у дисертації, що не викликає заперечень.

Комунікація як підстава інтерпретації розгортається у всьому можливому розмаїтті – від феномену музичної творчості до інтерпретативності пізнання як такого. Рівні музичної комунікації (фізичний, семантичний, прагматичний, когнітивний, онтологічний) свідчать про незамкненість та нелінійність структури, невичерпність її когнітивного потенціалу. комунікативний простір передбачає різномаїття комунікативних стратегій при здійсненні комунікативної дії. Серед зазначених дослідницею – композиторська, виконавська, дослідницька, які передбачають пасивну та активну позиції.

Особливе місце займає емпативність, яка вдало окреслена поняттям “контонативність”, введеного Ігорем Мацієвським у фольклористику та ефективно використаного п.Ю.Ніколаєвською для окреслення «переображуючого» механізму інтерпретації.

Створена дисертанткою теорія музичної комунікації передбачає багатофункціональність її застосування як методології інтерпретативної аналітики, як практики (в розуміння обрання комунікативної стратегії), як теорії пізнання (для осмислення найновіших явищ протомистецтва), як засобу передбачення шляхів його розвитку. Остаточне утвердження Інтерпретації як Креації збурило у свідомості прецизійної Обсерваторки цілу низку можливих стратегій, серед яких “сакралізуюча, контрапунктична... стратегія парадоксу, імплзійна...” (с.31 автореферату).

Зазначений стратегічний поворот у розвитку культури, а я би сказав – цивілізаційний розлом, що на зміну культури-post привів культуру-proto, вимагає з’ясування засадничих позицій наукового світоспоглядання, що цілком зроблене в опонованій дисертації.

Та дозволю собі у якості опонента з’ясувати і власні позиції, що часто не збігаються з Дисертанткою, і сподіваюся на її відповіді-коментарі:

1. Як на мене, то proto-культура п. Ю. Ніколаєвської є quasi-культурою “Фейлетонної доби” (Г.Гессе), що «виповнена» і не здатна до творення нової мистецької матерії, а жодна Інтерпретація не співмірна з Креацією.

2. Викликає здивування коло аналізованих авторів, де окрім “змови мистецтвознавців ХХ ст.” вчувається здоровий патріотизм харків’янки з безоглядною захопленістю творчістю Мужчіля, Бібіка, Птушкіна.

3. Особливо несприйнятним є посилення Дисертантки на ніби-мистецьку діяльність “Нової опери” (з поставленими “неоперами” “Гамлет”, “Йов”), “УХА” з його “Інтерпретаціями” творчості Вікторії Польової у банях і басейнах.

На тлі "блиску імензи" новітньої культури переконливим і вичерпним виглядає створений Дослідницею надпресезійний Органон - тільки питається: для чого? Шкода праці (окрім самодостатніх „гор в бісер“) у достатній кількості публікацій, капітальній монографії і опонованій дисертації. Авторка якої п.Ніколасвська Юлія Володимирівна цілком заслуговує на присудження наукового ступеня доктора мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 - Музичне мистецтво.

Офіційний опонент -
доктор мистецтвознавства,
професор кафедри філософії мистецтв
ЛНУ ім.І.Франка
О.В.Козаренко

Козаренко О.В.
ПІДТВЕРДЖУЮ
ВЧЕННИЙ СЕКРЕТАР
ЛЬвівського національного
університету імені Івана Франка

Козаренко